

Miriam
Răducanu

Gest, mișcare

La... „91/2” cu Miriam Răducanu,
Gheorghe Căciuleanu și Virgil Ogășanu

Cred în universul magic al artei profunde sub toate aspectele ei variate, iar gestul mă impresionează în mod special atunci când trecînd peste simpla satisfacere a ochilor mei îmi dovedește puterea limbajului său.

Capabil să trezească asociații gîndului, sugerînd timp și spațiu, dînd relief oamenilor, caracterizîndu-i, ritmînd acțiunea, rolul mișcării mi se pare atît de legat de toate atributele creației încît folosirea ei poate oferi creatorului cîmp de acțiune nelimitat.

De multe ori dansatorul confundă simpla însușire a tehnicii specifice cu chiar însușirea artei dansului, iar adesea coregraful e tentat să creadă că simpla punere cap la cap a unei suite de mișcări este chiar creația coregrafică.

Pe același plan al mișcării se întîmplă adesea ca actorului de teatru să i se pară suficientă menținerea condiției fizice (în cel mai bun caz), bazîndu-se pe dezinvoltură. Iar un regizor să reducă colaborarea cu coregraful la a-i da acestuia „mîna liberă” (în cel mai bun caz) în loc să dea expresie necesității intrinseci de mișcare a acțiunii piesei.

Rezultatul :

Dansatorul și coregraful respectiv mizează arta, iar actorul și regizorul respectiv nu vor fi niciodată convingători.

Ne sînt cunoscute piese de teatru în care mișcarea scenică pare aplicată, www.cimec.ro

trodusă cu scop pur decorativ și nu ne sint străini actorii care prin „firescul” lor ne cuceresc pentru un timp.

Ani de zile mi-au trebuit să înțeleg de ce nu mă pot satisface pe deplin colaborările întâmplătoare cu un dansator actor sau regizor. Nu-mi ajunge întâlnirea rapidă pentru a putea desăvîrși artistic un proces de creație care cere pregătire, concepție, limbaj comun.

Ceea ce e de dorit ar fi desigur să poți lucra cu un colectiv încheșat ale cărui reacții comune și individuale să-ți devină cu timpul perfect cunoscute și să obții astfel, datorită unui sistem de muncă serios elaborat, o unitate perfectă. Numai în acest caz toți membrii grupului s-ar simți direct mobilizați într-o muncă cu folos și susținută

de încredere reciprocă ar obține acea libertate interioară fără de care nu se poate crea.

Sînt convinsă că un bun coregraf sau regizor poate schimba colectivul pentru o montare sau alta, dar atunci pentru o reușită excelentă el trebuie să descopere ca și dirijorul o orchestră excelentă.

Se pot spune încă foarte multe despre acest greu subiect în legătură cu formarea artistului total, subiect adesea discutat, dar practic atît de dificil de realizat.

Oricum, atunci cînd întîlnim spectacole ca **Nepotul lui Rameau** (regia Esrig), sau actori deosebit de înzestrați ca Ogășanu, Dinică, Dan Nuțu, Leopoldina Bălănuță, Irina Petrescu, Gina Patrichi, Ileana Predescu și alții, speranțele ne sînt încurajate.

Ce vor de la actor...

AUTORUL: În mod indubitabil actorul trebuie să aibe personalitate. Rolurile într-o piesă sînt mai mult creaționale de autor, viața adevărată, viața scenică i-o dă actorul cu trupul, figura și temperamentul său. O personalitate bine marcată și bogată în valențe ca să poată îmbrăca cît mai bine „pielea personajului” propusă de text.

REGIZORUL: Să fie docil, punctual și atent. Fără păreri personale. „Astea sînt treaba mea”.

SCENOGRAFUL: Un corp fără cusur! Un corp, ca să zic așa, neutru, ca o premisă, pe care să pot construi orice siluetă de la Falstaff la Lorenzaccio.

PARTENERUL: O voce mai ștearsă, mai lineară, care să nu spargă timpanul și să ne oblige pe toți să facem performanțe vocale ca să ne auzim. Un joc mai reținut, mai discret, mai puțin ostentativ, că doar nu e singur în scenă. În sfîrșit, un caracter mai puțin urît, dacă s-ar putea. Un pic de colegialitate, ce Dumnezeu!

CRONICARUL DRAMATIC: Mai mult relief, mai multă personalitate. Toți vor să-i remarci, să scrii despre ei, să scrii mult, nu numai cîteva cuvinte, dar dacă n-ai ce scrie! „În notă” îi scoate din mîni. Dar ce să scriu? „N-a fost în notă” e mai bine? Să nu se supere dumnezeu, dar e la fel în toate, corect, cu unele momente de strălucire, cu scene mai slabe, ca toată lumea. Ce pot să fac? Doar n-o să iau pe fiecare actor din distribuție și să-l analizez în pagini întregi. Dacă

vrea un calificativ „forte” să se căznească, să iasă din „notă”, și vom vedea.

PUBLICUL: Nu-mi plac actorii care fac pe vedetele. Nu-mi place să fiu tras de mîneacă pentru a aplauda sau a rîde. Îmi plac actorii care nu se ocupă de mine, care mă ajută să cred că eu nu exist în sală și că ce joacă ei acolo pe scenă nu e teatru, ci e adevărat. În același timp trebuie să spun că nu-mai plac actorii șterși și plăși. Un la teatru ca să văd ceva deosebit, ceva interesant, ceva care să mă zguduie — de rîs sau de emoție. Nu-mi plac nici actorii care nu știu să stea discret deoparte cînd trebuie, care se agită inutil și atrag mereu atenția asupra lor. Actorul trebuie să știe exact cînd, cît și ce să facă în fiecare moment. Trebuie să poată fi frumos sau urît, duios sau cumplit, după cum o cere rolul. Trebuie să fie de fiecare dată altul. Nu vreau să-l recunosc de la o piesă la alta și trebuie să fie, de fiecare dată și în toate rolurile, perfect. Toți trebuie să poată orice: să cînte, să sară, să se lupte, să plîngă cu lacrimi adevărate, să ridă cu hohote. De ce actorii din filme sînt în stare să se arunce din avion fără parașută (am văzut eu), și ai noștri pe scenă se sfîșec și cînd e o luptă (vezi bine că e de formă)? Fiecare cu meseria lui, dacă și-a ales-o pe asta, să o facă cum trebuie, fără economie și menajamente.

ACTORUL: Grea misie, dom'le!

R. S.